

CORAL EL CLAVELL,

75 anys d'història: 1913 - 1988

Jacint Garriga i Miquel

Crèdits del llibre de la Coral El Clavell

Aquest llibre ha estat editat per l'Ajuntament de Mollet del Vallès, amb un tiratge inicial de 1.000 exemplars.

Ajuntament de Mollet del Vallès, abril de 1990

Imprimeix: Mainsa

Dipòsit legal: B-18.039-90

CORAL EL CLAVELL,
75 anys d'història: 1913 - 1988

Jacint Garriga i Miquel

Presentació a càrrec de Montserrat Tura i Camafreita, alcalde de Mollet del Vallès.

Pròleg a cura de Joan Aliguer.

Presentació

Per als alcaldes de qualsevol ciutat, o de qualsevol poble, ens pot semblar, a vegades, que ens repetim quan diem, davant d'iniciatives de la gent i de les entitats que formen el teixit cultural d'allà on governem, que els felicites i et congratules d'aquests fets pel que suposen d'enriquiment de la vida col·lectiva diària. I és cert que ho repetim —i no pas que *ens repetim*—, però és que aquestes iniciatives solen ser d'un interès innegable per a tots els conciutadans que la reben, i més per als ajuntaments, que ens esforcem en la mesura de les nostres possibilitats per cohesionar i donar suport a aquest teixit.

Ara tinc a les mans un llibre senzill i amè, d'un gran valor, tant sentimental com històric, per a una entitat ben arrelada al nostre poble, la Societat Coral Recreativa El Clavell.

No m'estendré gaire a parlar d'aquesta obra, perquè qui ho fa a bastament, al pròleg, és en Joan Aliguer.

Del llibre, us en destaco un tret fonamental: es deixa llegir, i molt agradablement, i et sorprèn com aquest to amè i directe es manté intacte fins al final. De la coral El Clavell, poca cosa us en puc dir que no conegueu o no pogueu saber quan llegiu el llibre. En tot cas, no puc deixar de reconèixer la tasca efectuada durant aquests setanta-cinc anys (ara ja setanta-sis), tasca constant i entusiasta d'arralament i evolució del cant coral a Mollet.

Finalment, vull agrair-li profundament al senyor Jacint Garriga la feina que ha dut a terme amb la redacció d'aquest llibre, però, sobretot, li agraeixo com a alcalde, la seva dedicació i col·laboració en fets i entitats que, ja ara, passen a ser patrimoni de tot Mollet.

Aviat ja podrem celebrar el centenari d'El Clavell. Vint-i-cinc anys passen de pressa i arrenen fort, si són el fruit d'una feina sòlida i eficaç, com la que fa El Clavell. A tota la Coral, als seus seguidors i admiradors, us felicito i per molts anys.

MONTSERRAT TURA I CAMAFRETTA,
Alcalde de Mollet del Vallès

Febrer de 1990

Pròleg

Que et demanin unes paraules per encapçalar un llibre, sempre és un honor. Si, a més, el que ho fa és un bon amic i col·laborador, com és el cas d'en Jacint Garriga i Miquel, no tan sols no podria negar-m'hi, sinó que ho faré amb gust... i tan bé com sàpiga i pugui.

En Jacint Garriga neix a Mollet, el dia 28 de setembre de 1917, fill d'una família modesta i treballadora. Cursa els seus estudis primaris a l'escola pública de Mollet, als col·legis nous.

Acabat el període escolar, es col·loca de dependent a cal Montaña (llavors al carrer Gaietà Ventalló) i, més tard, a la Cooperativa i a Can Bartolot, i novament a la Cooperativa, on l'atraparia el moment de tenir-se d'incorporar al front del Jarama. Per sort d'ell, amb pocs trets i molta feina, ja que tenia al seu càrrec l'abastiment d'un batalló.

En acabar-se la contesa, entra a treballar a la «Tenería Franco Española, S. A.» el dia 2 de juliol de 1942, on hi romandrà durant trenta-nou anys, fins a jubilar-se com a Cap de secció de Curtició, havent estat abans des de 1953 segon encarregat de la secció de Ribera.

Com podeu veure, doncs, un home d'instrucció i d'un tipus no gens afavoridores de les seves afeccions literàries o artístiques, però, com diuen a la vella sarsuela, «también la gente del pueblo tiene su corazoncito». I al cor d'en Jacint Garriga hi niava una innata afecció pel cant, i la música, i la literatura. I el cant i la música a Mollet era tant com dir la Societat Coral El Clavell.

Fins que, el 1951, s'apunta a l'aventura de cantar-hi amb la seva veu

de baríton, quan assajaven a «La Marinette» i, no content amb això, entra a formar part de la Junta, i me'l fan créixer l'any 1953.

Durant uns anys, i amb prou sentiment per la seva part, ha de deixar la Coral perquè els horaris d'assaig li resulten incompatibles amb el torn matinal de la Pelleria. És allò que diuen primer l'obligació que la devoció.

L'home, però, hi torna, quan assajaven al Tabarán primer i, més tard, a Can Gomà. I me'l nomenen president l'any 1981, càrrec que ocuparà durant quatre anys, essent l'iniciador del Grup de Teatre, del qual és director escènic el Sr. Pere Garcia, i en el qual hi fa d'apuntador i, fins i tot, d'actor alguna que altra vegada, si bé aquesta faceta no és pas el seu fort i prefereix deixar-la córrer...

Durant aquests quatre anys, aconsegueix un piano nou per als assaigs de la Coral i els plafons que guarden les fotografies i els records més rellevants de 50 anys de l'entitat que ell porta dins el cor.

Un cor que, deixem-m'ho dir, li ha jugat alguna mala passada, penso que per culpa d'aquest lliurar-se excessivament, amb entusiasme, a la tasca que ell mateix s'ha imposat. Ja sé que ell em dirà que no és així, però sempre he pensat que l'esforç de preparar aquest llibre, *Setanta-cinc anys de la Coral El Clavell*, i la seva estada a la clínica, no foren una senzilla coincidència...

Quan he tingut ocasió de treballar conjuntament amb ell, ha estat a partir del mes de febrer de 1988, compartint els llocs de president i sots-president de l'associació de gent gran de l'Esplai. Home tranquil, equànime, que treballa calladament i eficaçment quan de veritat convé, és un bon element a la nostra Junta i fidel a la seva afecció literària, un autèntic «notari» dels actes i les festes i tot allò que passa a l'Esplai, que recull amb minuciositat i exactitud per traslladar-ho a la Obra Social de «la Caixa», a la U.D.A.G.G. o allà on faci falta donar prova del dinamisme de la nostra associació.

Minuciositat i exactitud que he trobat també en les pàgines d'aquest llibre que us ofereix i que, per als socis d'El Clavell i els seus cantaires o ex-cantaires i, en fi, per a tots els molletans que hem conegut i seguit i estimat aquesta Coral, constituirà sense cap mena de dubte un testimoni valuós d'uns temps, sí, certament passats, no pas oblidats i fins i tot diria que enyorat...

Em plau, doncs, haver tingut ocasió de fer aquesta minúscula biografia d'en Jacint Garriga. Un home inquiet, que no ha tingut prou amb una vida de treball que li ha permès de pujar una família, sinó que, en la mesura de les seves possibilitats, s'ha lliurat al seu «hobby», el cultiu de les lletres, generalment en prosa, si bé sense menysprear l'ocasió de fer-ho en vers, i que ha procurat amb interès, amb constància i amb tota dignitat.

Homes com ell han fet de la nostra Catalunya aquest país que, en paraules del president Jordi Pujol, el dia que entrava a saludar els d'El Clavell abans de començar la funció de teatre amb què, entre molts altres importants, es commemoraven aquests 75 anys d'existència, té al marge dels estaments oficials, un teixit d'entitas i associacions privades, que han conservat i propulsat les nostres tradicions, els nostres costums, el nostre folklore, la nostra música, el nostre cant, la nostra poesia, calladament, esforçadament, entusiàsticament, fins a deixar-hi el cor en l'empresa.

Que el nostre amic en Jacint Garriga i Miquel sigui capaç de bategar ben fort encara per molt temps d'aquests ideals que compartim, és el desig del molletà al qual ell i la seva muller, la Carme Galí, han encomanat potser massa llargues ratlles.

I que el llibre *Setanta cinc anys de la Coral El Clavell* aportï a tots els seus lectors la mateixa felicitat que no dubto ha experimentat en Jacint Garriga en escriure'l.

JOAN ALIGUER

Mollet del Vallès, juny de 1989

Aquest historial que us vull presentar serà una trajectòria dels 75 anys de vida que té la nostra Coral.

Naturalment, vol ésser un tribut a la significativa i no sempre fàcil continuïtat d'aquesta Coral, al llarg d'aquests 75 anys d'existència, i un vessant de les seves activitats, en el domini de la música, que certament ha imprès caràcter a la seva fesomia.

La coral El Clavell, avui com ahir, ha d'incidir, com a institució històrica del nostre poble de Mollet del Vallès.

Tant és així que us prego que llegiu amb molta cura la història que a continuació teniu.

JACINT GARRIGA I MIQUEL

I

Som a les acaballes de l'any 1913... Aquella nit de Nadal, en sortir de missa del Gall, una colla d'amics comentaven que els mancaven al·licients per distreure's i després de molt parlar, com que a tots els agradava la música i el cant, acordaren de formar una coral, amb la condició que sols havien de cantar cançons humorístiques. Així van fer-ho i va ser d'aquesta manera tan senzilla el naixement, l'inici de la que va ser Societat Coral Humorística El Clavell de Mollet del Vallès.

Aquesta Coral va iniciar-se sota el guiatge del mestre Vicenç Solà i Pujol, bon coneixedor en aquell temps del cant coral.

Com és molt natural, aquesta Coral havia de tenir unes persones per assumir-ne les responsabilitats i portar-ne un ordre. Es va formar una junta directiva, i la presidència va recaure en la persona del Sr. Jaume Moly i Lloreda, més conegut a Mollet amb el sobrenom de *Jacques*, a causa dels seus orígens francesos.

La presidència del Sr. Moly va ser molt encertada, ja que va saber portar la Coral per camins progressius.

El Sr. Moly era qui escrivia tots els *pout-purris* i cuplets que es cantaven, i el mestre Solà era qui hi posava la música que més en voga estava en aquells moments.

Aquests cuplets i *pout-purris* estaven molt de moda, puix que en ells, sortien a la llum tots els fets del poble, bons, dolents, i «frescos», cosa amb què la gent que ho escoltava gaudia d'allò més. (Cal tenir en compte que llavors no hi havia ni ràdio ni televisió i allò era el seu divertiment.)

L'any 1914, el dissabte de Glòria, va ser quan la Coral va sortir a can-

tar per primera vegada. Va ser en aquesta diada que estrenaren el primer estendard, un penó en forma de senyera, amb el lema de *Societat Coral humorística El Clavell de Mollet*. Els cantaires, com a distintiu, es posaren gorra de plat, amb un clavell brodat al frontal de la gorra, damunt la visera.

Va durar molts i molts anys que, el dissabte de Glòria, la plaça de l'Ajuntament s'omplia de gom a gom, amb les autoritats del poble que, des dels balcons de l'Ajuntament, se'ls escoltaven amb molt de gust. En acabar de cantar, anaven a les cases que ja amb antelació els ho havien demanat, malgrat que el primer lloc on anaven després de l'Ajuntament era a la Rectoria, on el Sr. Rector ja els estava esperant.

Tota la gent els seguia arreu on anaven, pel fet de tornar a escoltar allò que més els havia agradat.

Al llarg dels anys, ja d'ençà del seu inici, hi havia el costum, set setmanes després de Pasqua Florida, concretament per la segona Pasqua, la Pasqua de Pentecosta, d'anar tota la coral a la muntanya a menjar-se dos xais.

La primera cosa que es feia era treure les eines de «festa»: la cullera, la forquilla, el ganivet; tot era de fusta, amb una llargada gairebé de dos metres cada peça; llavors, també, una mà de morter descomunal, unes graelles on cabia un xai sencer, i, per música, els «ossets», que n'hi havia de diferents, i sorolls, com també unes quantes panderetes. D'aquesta manera es feia un gran aldarull pel carrer, puix que abans de marxar cap a la muntanya, primer es feia un cercavila que convidava la gent a sortir al carrer per mirar què passava i en totes les cares es veia un somriure de complaença.

En arribar a la muntanya, s'anava per preparar la carn i les botifarres, amb bones amanides i les botes plenes de vi. Quan ja tot estava a punt, amb l'all-i-oli fet, es feia l'esmorzar-dinar. D'aquesta manera, es gastaven els cèntims que havien recollit per Pasqua. Llavors es dedicaren a sortir de viatge els dos dies de Pasqua Granada; si no tenien prou diners, cada cantaire havia d'afegir la part que li mancava per tal de poder-hi anar, i tots es conformaven; fins i tot, algun any que pensaven fer un viatge que els costava més diners, deixaven de sortir un any, i llavors el proper any podien sortir més lliurement, sense haver-hi d'afegir res, ja que en aquells temps les pessetes anaven molt escasses i hom s'hi havia de mirar molt.

D'aquesta manera, es varen recórrer moltes poblacions de Catalunya

i, fins i tot, d'Espanya, com Olot, Banyoles, Tortosa, Vilafranca del Penedès, Puigcerdà, Girona, Tarragona, Lleida, Mallorca, València, Madrid, Sevilla, etc. En totes elles, en arribar-hi, el President i el Mestre director es presentaven a l'Ajuntament, per saludar-los, a l'ensem que oferir-se per donar un concert davant l'Ajuntament. Arreu on anàvem, ho acceptaven. Al fer el concert, tot l'Ajuntament estava allà i també gent del poble a qui els agradava escoltar-nos.

És per aquest motiu que la nostra Coral ha cantat en infinitat de poblacions de llengua castellana.

II

En arribar l'any 1925, el mestre Vicenç Solà, a causa dels seus molts afers, hagué de deixar la Coral.

La vacant que va deixar el mestre Solà, la va cobrir el mestre Ernest Berenguer i Pou, també veí de Mollet, persona molt identificada amb la música, com també amb el cant coral.

Ell va continuar amb el mateix tarannà de sempre, l'humorístic.

En arribar l'any 1929, al mestre Berenguer li van fer una oferta molt avantatjosa: fer-se càrrec de la coral de Parets, a l'ensem que havia d'organitzar el ball cada festa.

Com és natural, va acceptar i deixà la coral El Clavell. Però bé diu un adagi català que quan Déu tanca una porta sempre deixa un porticó obert, i així succeí.

Es varen contractar els serveis del mestre Antoni Suñé i Font, persona molt entesa dintre l'àmbit de cant coral, que al llarg del anys va demostrar la seva vàlua i l'amor entranyable vers la nostra Coral.

Amb el vist-i-plau de tota la Junta, va donar un caire més seriós a la Coral i es van cantar peces de bons mestres com Millet, Clavé, Vives, Bartomeus, Gassol, etc., que el públic acollí molt bé, malgrat que van continuar cantant-se els cuplets i *pout-purris* com sempre s'havien cantat.

El president, Sr. Moly, va trobar en el mestre Suñé un bon col·laborador per seguir harmonitzant les seves lletres, amb les quals continuava emplenant la plaça de l'Ajuntament els dissabtes de Glòria.

Amy 1935: Sortida de la coral El Clavell del seu estatge social de la Marineta el diumenge de Pasqua Florida. Davant i mig encorbat, el mestre director Antoni Suñé. Al darrera, en lloc preferent i vistós, l'estendard.

En arribar l'any 1930, el Sr. Moly, pensant que ja portava molts anys a la presidència, en una reunió general en la qual s'havia de fer canvi d'alguns membres de Junta, va deixar el càrrec de president però sense deixar la Coral, puix que va continuar escrivint molts anys més.

En aquesta mateixa reunió pren la presidència de la Coral el cantaire Sr. Joan Castells i Moretó, el qual, aportant noves idees, va capgirar un xic la rutina de l'entitat.

En primer lloc, fent la consulta prèvia amb els altres membres de la Junta, va inscriure la Coral a la Federació de Cors de Clavé, que, en aquell temps —era l'any 1931—, presidia el senyor Josep Capdevila.

Mes tot això no va ser tan fàcil com sembla a simple vista, ja que van haver de sacrificar coses que estaven instituïdes de molts anys, fet que

va comportar que algun cantaire s'enfadés fins a l'extrem de deixar la Coral.

Però la Junta, que en aquells moments presidia el Sr. Joan Castells, va pensar que allò era l'evolució del temps, que s'havia de caminar vers un futur més brillant, de progrés, de modernització, i no quedar-se enrera.

Per entrar a la Federació, en primer lloc, no podien entrar-hi com a coral humorística, i van haver de canviar-ho pel nom que ara té: Societat Coral Recreativa El Clavell. En segon lloc, van haver de deixar la gorra de plat i posar-se barretina.

Al quedar federats, al principi de l'any 1931, canviaren l'estendard, que és el que ara tenim, i el vell es guardà amb molta cura en un armari de la Coral.

El dia 10 de maig de l'any 1931 es va organitzar una gran festa: van venir una colla d'estendards d'altres pobles de la rodalia en representació de diferents entitats corals. Es va fer l'estrena del nou estendard, la barretina, i l'emblema de solapa amb el bust d'en Josep Anselm Clavé.

D'aquesta manera, amb el mestratge del mestre Suñé, i la presidència del Sr. Joan Castells, arribaren els fets del 18 de juliol de l'any 1936.

Una bona part dels espanyols perderen el control i tots plegats ens trobarem embolcallats en una gran catàstrofe.

La Guerra Civil va colpir el cor de tot el poble; va ser quan, a causa de la tristor que hi havia en el territori català i de la crida a files de tot el jovent, es va cloure per temps indefinit la vida de la Coral, esperant l'avenir que ningú sabia quin futur portaria ni quan acabaria!

Aquella conflagració feia sagnar el cor de tots els humans. Mes diuen que no hi ha mal que cent anys duri, i aquesta guerra també tingué un final, l'abril de l'any 1939.

III

En acabar-se la Guerra, el poble català, amb els pocs mitjans que tenia al seu abast, va poder sorgir de nou vers la nova vida del món, malgrat els esforços que va haver de fer per tal d'aconseguir-ho!

Nosaltres, els catalans, tenim prova palesa del que va costar!

L'any 1944, el Cap de Falange que en aquells momens comandava el poble de Mollet, volent tornar al poble part dels furs que havia perdut, va cridar al llavors encara president de la Coral, Sr. Joan Castells, i li proposà de tornar a engegar la Coral, tal com estava antany, però amb la condició que la Coral havia de cantar en llengua castellana.

La reacció del Sr. Castells va ésser instantània, sense pensar-s'hi gens va dir-li que no, que si ell havia de tornar a posar en marxa la Coral, hauria de ser com havia estat sempre, en llengua catalana.

Li fou denegat.

Mes l'any 1945, quan solament havia passat un any, el cridaren de nou a Falange i van dir-li que podia tornar a formar la Coral, cantant en català.

D'aquesta manera va començar la segona etapa d'aquesta Coral, amb la presidència del Sr. Joan Castells i la direcció del mestre Antoni Suñé, tal com era anteriorment.

Començaren els assaigs i al cap de pocs dies ja hi havia una coral de quaranta cantaires.

Al començament de l'any 1950, el cantaire Sr. Josep Serrat va proposar a la Junta, per fer-los ell mateix, uns fanals per il·luminar la Coral les nits del dissabte de Pasqua quan sortien a cantar; al sentir això, el Presi-

Any 1947: la nostra Coral, en un concurs de corals que se celebrà a l'Ametlla del Vallès. Aquesta fotografia està feta a la façana de la casa pairal que la família Millet tenia a l'Ametlla del Vallès. Dret, en primer terme, el mestre Antoni Suñé.

dent es va posar a riure dient: «Com faràs el llum, amb camots de blat de moro?». Aquestes paraules del President varen ser «collides» amb tanta atenció, que va ser-ne la causa d'escriure-li un cuplet. Aquells fanals foren un èxit, per ornamentar la Coral, com també per il·luminar-la.

La nit de Pasqua de l'any 1950 aquells fanals varen ser el comentari de tot el poble, que elogià l'encert.

El secret d'aquell enllumenat va ser la cosa més senzilla del món: una bateria de moto! Més senzill no podia ser.

El 12 de maig de 1953, a Mollet se celebrà per primera vegada la festa de la vellesa; l'organització d'aquesta festa anava a càrrec d'un patronat de persones molt rellevants del nostre poble.

Any 1951: la fotografia recull el moment en què la Coral surt del seu estatge social de la Marineda el matí del diumenge de Pasqua Florida.

Aquesta festa, per cert molt bonica i emotiva, era per honorar aquelles persones que havien arribat a la fita del seus 75 anys. Durant els vint-i-set anys que va tenir de vida, la coral El Clavell, en diferents ocasions, va participar-hi; fins i tot el poeta local Sr. Joan Aliguer va escriure un poema dedicat a aquesta festa, que el mestre Suñé musicaria.

Va ser una sardana bonica de veritat, tant la música com la lletra; els dic això perquè jo vaig ser uns dels cantaires que vam estrenar aquesta cançó i la vam cantar les diferents vegades que ens convidaren a la festa. Per tal que us en feu càrrec, la deixaré escrita aquí.

LA FESTA DE LA VELLESA
(Sardana)

*Com repiquen les campanes
perquè és jorn de festa gran!
Les fadrines molletanes
a cercar els vellets se'n van,*

*amb ses blanques mantellines,
pom de roses i clavells,
semblen fades matutines
tot donant el braç als vells.*

*Arriben a la plaça
on els espera tot l'Ajuntament
i cada grup que passa
arrenca un viu esclat d'aplaudiments.*

*Ja surt la comitiva:
cap a l'església a poc a poc se'n van;
estampa que captiva
i commou igualment a petits i grans.*

*Als vellets es fa l'ofrena.
L'Ateneu vessa per tot,
que la sala està ben plena
i qui vol entrar no pot.*

*I pren l'avi la paraula
després del gentil convit,
feliç de veure a la taula
les madrines que ha escollit.*

*Emplenen les tribunes, doncs l'acte
d'homenatge ha començat:
paraules oportunes, que de
l'amor als vells ens han parlat.*

*Oh, festa llaminera
tu ens has emocionat per uns instants;
de nou tothom espera,
poble, madrines i avis molletans.*

IV

L'any 1955, organitzat per la Federació de Cors de Clavé, una representació de mil cantaires de diferents indrets de Catalunya van fer una excursió de quatre dies a Bilbao, on passaren uns dies magnífics durant els quals tingueren ocasió de visitar la fundació dels Alts Forns, empresa que en aquell temps tenia un gran impuls i feia una fabulosa producció diària.

També tingueren l'ocasió de visitar Santurce —el país de la sardina a la brasa. Aquí també, a l'Ajuntament i davant de totes les autoritats, van oferir un concert coral.

L'any 1956, a Mollet va passar un cas insòlit. La casa del Sr. Frederic Ros, més conegut a Mollet amb el sobrenom del *noi petit de can forner nou*, que en aquells temps tenia una botiga de queviures, en la qual també estava autoritzat per vendre números de la *Lotería Nacional*, va tenir la sort de treure el segon premi.

No vulgueu saber l'aldarull que es va formar al poble i l'alegria de tothom, puix que fins i tot els que no havien tret n'estaven contents.

La coral El Clavell, volent adherir-se a l'alegria que en aquells moments sentia el poble, va anar a casa del Sr. Ros per fer-li una cantada; no podia mancar-hi el cuplet de rigor, referent a la sort que havia tingut amb la loteria! El cuplet deia així:

*Fa poc la sort al poble
la segona va portar,
i a moltes famílies
força bé va posar.*

*Al saber que altra vegada
torna a repartir bitllets,
hi corren entusiasmades
les dones de tot Mollet.*

*L'amo de la botiga
per fer-ne a tothom content
els talons que ara despatxa,
ja els dón amb racionament.*

D'aquesta cantada de la coral El Clavell, el dibuixant local Sr. Pere Rosés, més conegut a Mollet pel *Peret maco*, va fer un dibuix en caricatura de la coral El Clavell; aquest dibuix va anar imprès en la propera butlleta que va despatxar el Sr. Ros. D'aquesta butlleta, se'n guarda un exemplar a la Coral.

En arribar l'any 1955, en una reunió general, el Sr. Joan Castells, al·legant que ja portava molts anys a la presidència i que era molt convenient que el rellevessin, va deixar-la.

La presidència de la Coral, per votació, va recaure en la persona del cantaire Sr. Manel Cano Hernández, el qual, tan bon punt es féu càrrec de la presidència, com a cosa a destacar, va fundar la biblioteca, que a poc a poc s'ha anat incrementant; però el primer pas per obtenir-la, el va donar ell.

També el Sr. Cano va ser el promotor de comprar la primera màquina d'escriure que ha tingut la Coral, tot i que aquest fet va tenir moltes crítiques, com si allò fos un luxe del qual se'n podien estar. Amb el pas del temps s'adonaren que era una cosa útil.

Al mateix temps, el Sr. Cano va ser l'iniciador d'unes festes anyals que es van celebrar per al soci protector, en un local annex al nostre estatge social de la Marineta, lloc que en aquests moments ocupa la Caixa de Pensions, la Caixa.

Aquestes festes van durar quatre anys; eren unes festes entretingudes, on no hi mancava el cant, l'humor i la poesia.

En aquestes festes, el Sr. Joan Aliguer llegia les poesies que ell escrivia, la majoria inèdites; també teníem rapsodes com el Sr. Josep Sánchez,

La fotografia mostra la representació dels homes de la coral amb l'estendard, un dels arys en la Processó de Corpus Cristi.

en Josep Pedragosa (el qual feia una creació de la poesia de Frederic Soler i Humbert, més conegut amb el sobrenom de *Serafí Pitarra*), el Fossar de les Moreres, com el presentador i còmic, Sr. Joan Costa, alguna persona que cantava una cançó sola, i la intervenció també de la coral El Clavell.

En acabar la presidència del Sr. Cano l'any 1959, va entrar de president el Sr. Joan Mas i Martí, que va seguir el mateix camí. La seva presidència va durar dos anys.

Amuntegada dins del sac dels records, em queda una festa que jo recordo de tota la vida: el dijous de Corpus Cristi; un d'aquells dijous que llüen més que el sol.

Tots els veïns que pensaven engalanar el seu carrer amb la catifa habitual aquell matí, s'afanyaven per anar al bosc a buscar ginesta, que era el pètal que més es feia servir en aquest dia.

Tots els veïns s'enginyaven per veure qui engalanaria el seu carrer amb la catifa de flors més bonica.

Per fer aquestes catifes prenien possessió de tot el carrer, de banda a banda; sols quedaven les voreres per poder-hi passar; fins i tot, en alguns carrers feien capella amb un pedestal per posar-hi la Verge i, al passar-hi, la processó es parava per adorar-la.

Cada any hi anava una representació de la coral El Clavell portant l'estendard, com també podia anar-hi qui volia de la Coral. Avui, aquesta festa és una de les tantes coses que s'han perdut, que han passat a la història, mes és un record que ens obliga a fer-ne comentari.

V

L'any 1961 es fa càrrec de la presidència de la Coral el Sr. Tomàs i Reyes i Lorente, que procurà que la Coral continués desenvolupant les seves activitats habituals.

El Sr. Reyes va ser la primera persona que va proposar alçar un monument a l'insigne mestre Josep Anselm Clavé, mes la seva proposta no va ésser acceptada, a causa dels moments precaris econòmicament que en aquells moments travessava la Coral.

D'aquesta manera acabà la presidència del Sr. Reyes.

L'any 1963 proposaren al Sr. Rafel Bastida ser ell el president de la Coral i va acceptar-ho.

Durant la seva presidència, la Coral anà a València, on va cantar davant l'Ajuntament, com també a Ràdio València. Aquell any 1963, el Sr. Bastida també proposà de fer una petita festa i nomenar President Honorari el cantaire Joan Castells i Moretó, pels molts anys que portava dins la Coral i per la dedicació i estima que sempre havia demostrat tenir per l'entitat. Va ser acceptada la proposta, s'organitzà la festa i se li van fer els honors d'aquell nomenament.

Avui encara, als seus 92 anys, és el nostre president honorari.

L'any 1965 acaba la presidència del Sr. Bastida, i passà a ocupar el càrrec el Sr. Zacaries Egea.

Els primers dies de ser president va insistir en la idea del Sr. Tomàs Reyes d'alçar el monument al mestre Clavé. La situació econòmica no havia canviat, però el Sr. Egea els va convèncer dient d'anar a veure el Sr. Simeó Rabasa per si els podia ajudar.

Any 1963: amb la presidència del Sr. Rafel Bastida es va fer una sortida a València. La fotografia mostra un passeig en barca per l'Albufera. Tots els que hi anaren mostren cara de satisfacció.

La Junta va estar-hi d'acord i el Sr. Egea i l'ex-president, avui president honorari Sr. Joan Castells, foren els comissionats per visitar el Sr. Rabasa.

El Sr. Simeó Rabasa els rebé molt amablement, i més en saber que hi anaven en nom de la Societat Coral El Clavell.

A l'assabentar-lo del que pretenien, i per què el visitaven, els digué: «Mireu, jo tinc una pedra molt gran que ben segur us podrà servir de pedestal; és una pedra en brut, que si la feu polir pot ser el peany del monument; si us interessa, ja és vostra».

Com es pot imaginar, la van acceptar, ja que, per al que pretenien fer, era una base molt important.

A continuació li preguntaren si ell sabia d'algun lloc que poguessin fer-nos en escultura el bust d'en Clavé.

El Sr. Rabasa els ensenyà un bust seu, que li havia fet un amic escultor, i els digué que si volien, ell s'encarregaria de demanar-li si els ho volia fer.

Com es pot suposar, el primer que li preguntaren fou si els costaria molts diners aquell bust, ja que les seves possibilitats econòmiques eren molt minvades, malgrat les ganes que en tenien. El Sr. Rabasa, com la cosa més natural del món, els contestà que no es preocupessin, que ell s'encarregaria de demanar-ho i pagar-ne el seu import.

Ja podeu imaginar quin va ser el goig d'aquelles dues persones quan van anar per una ajuda i els ho donaven tot fet!

Es presentaren a la Coral plens d'eufòria per donar la bona notícia.

El dia 17 d'octubre de l'any 1965 es va fer la inauguració del monument del mestre Anselm Clavé.

Any 1965: inauguració del monument aixecat a l'insigne mestre Josep Anselm Clavé. Aquest monument s'alçà al nostre poble de Mollet al carrer Berenguer III i s'hi celebrà una gran festa. La fotografia mostra tota la Coral a l'entorn del monument, en la qual també es pot veure el nostre estendard. Assegut en el pedestal, el mestre Antoni Suñé.

Per a la nostra Coral, ja que estava federada a la Federació de Cors de Clavé, va ésser un faust esdeveniment: es va fer una gran festa, en la qual va haver-hi una nombrosa presència d'estendards de diferents indrets de Catalunya. Les autoritats locals hi van ser presents, encapçalades pel llavors alcalde Sr. Fermí Jaurrieta, com també pel qui en aquells moments era president de la Federació de Cors de Clavé, Sr. Castelblanco, amb la presència dels quals s'enaltiria més la festa.

El Sr. Simeó Rabasa i la seva senyora van ser el padrins d'aquesta festa. Entre tots, es va palesar l'admiració que tots sentíem pel mestre Clavé.

Una altra cosa que també hem de mencionar és que el Sr. Egea va ser qui va proposar a la Junta de demanar a l'Ajuntament que dediqués un carrer de Mollet al nostre mestre Sr. Antoni Suñé i Font per la seva dedicació a la nostra Coral (la coral del poble) com també al poble en si, tenint en compte que el seu historial com a director i compositor era prou per ser mereixedor d'aquest honor.

Es van fer les gestions oportunes davant de l'Ajuntament i, després d'algunes entrevistes, ens van concedir de posar-lo.

El dia 13 d'octubre de l'any 1968 va ser inaugurada, amb molta solemnitat, la plaça d'Antoni Suñé i Font, amb la presència de les autoritats locals, el president de Cors de Clavé, a l'ensems que el nostre mestre Sr. Antoni Suñé, al qual, en el moment de descobrir la placa, els ulls se li negaren de l'emoció.

La Coral va reblar la festa donant un concert en honor del nostre mestre, al qual després tots vam felicitar.

VI

A l'entrar l'any 1969 és elegit com a president el cantaire Sr. Isidre Butjosa i Prat que, seguint el camí ja traçat per aquells que el precediren, va procurar millorar-ne la trajectòria.

En arribar l'any 1971 es posà d'acord amb tota la Junta per demanar a l'Ajuntament que es traslladés el monument de Josep Anselm Clavé, ja que, malgrat totes les previsions, no s'havia col·locat en el lloc més idoni, puix que, pel fet de trobar-se entremig d'uns arbres plataners, els ocells, tot i sent una animalets molt bonics amb un refilet que enamorava de sentir-los, també tenien coses no tan boniques i alguns membres de la Coral, més d'una vegada havien agafat una escala i una galleda plena d'aigua per rentar-lo de cap a peus, ja que sovint feia pena veure'l.

La Junta de la Coral havia anat algunes vegades a l'Ajuntament per demanar el trasllat del monument, a fi d'exposar el perquè d'aquesta sol·licitud. Es demanava de posar-lo al mateix carrer, al costat del Casal Cultural, per què ja teníem el permís concedit. Quan ja pensàvem que l'Ajuntament no havia fet cas de la nostra petició, un bon dia ens adonàrem que la brigada de l'Ajuntament començava el trasllat.

No cal dir que el temps ens ha donat la raó: calia canviar el lloc d'emplaçament, ja que on és ara, sempre es veu net i fa goig mirar-lo.

El mes de juny de l'any 1972 s'organitzà una gran festa per celebrar el nou emplaçament del monument.

L'any 1973 el mestre Suñé es posà malalt i no va poder assajar com calia. Per aquest motiu, no va poder sortir a cantar la Pasqua de Resurrecció d'aquell any.

De resultes d'aquesta malaltia, la Coral s'anà disgregant a poc a poc fins a l'extrem que sols van quedar-hi vuit cantaires.

Quan el mestre Suñé va saber que a causa de la seva malaltia no podria dirigir més la Coral, presentà la dimissió dient que havien de buscar-se un altre mestre, que ell no podia fer-ho.

La Societat se'n feu càrrec; malgrat sentir una gran pena, van haver d'acceptar la realitat. Mes volent demostrar al mestre Suñé l'agraïment de la Coral, la Junta directiva acordà que, a tots els esdeveniments de certa importància que la Coral celebrés, el mestre Suñé hi seria convidat, com així ha estat; i sempre que ell ha pogut, ha estat present honorant la nostra festa.

També la Societat, tingui el president que tingui, cada fi d'any ha enviat una felicitació i un obsequi al mestre tan volgut de tots, desitjant-li molts anys de vida a prop de la seva família.

L'any 1973, en substitució del mestre Suñé, entra com a director de la coral el mestre Pelegrí Bernials i Castells, un jove que ja apuntava llavors l'elevat nivell musical que portava dins. Aquest nou director va donar un nou impuls a la Coral. Va començar els assaig amb quinze cantaires, que a poc a poc s'anaven incrementant.

El dia 10 de novembre de 1973, un més després, ja van cantar en públic per primera vegada, en una concentració de cors de Clavé a la veïna població de Caldes de Montbui; sols van cantar tres cançons, mes si tenim en compte el poc temps que havien assajat, no deixa de ser una proesa.

L'any 1974, el mes de desembre, amb el vist-i-plau de tota la Coral i la Junta en ple, el president Sr. Isidre Butjosa i el mestre Pelegrí Bernial prengueren l'acord d'incorporar a la Coral les veus blanques i crearen d'aquesta manera la coral mixta. El temps ens va demostrar que aquest pensament era encertat, ja que aviat hi hagué una coral de 54 cantaires, 28 homes i 26 dones.

Aquesta coral mixta va fer el seu primer concert el dia 23 de juny de 1975 en el marc incomparable de l'església de Mollet, la qual té una acústica meravellosa. Aquest concert, per a la nostra Coral, ha constituït al llarg dels anys un esdeveniment històric.

Mes ja estava escrit que aquella bona ratxa no podia durar; el mestre Bernial, a causa dels seus estudis i mancant-li temps per poder-los preparar

i desplaçar-se on estudiava, el mes de novembre de l'any 1975, va haver de deixar la Coral.

Avui, els estudis d'aquest senyor ens demostren que havia de deixar-nos, malgrat el que nosaltres poguéssim pensar, puix que és un bon professor de cant coral, amb uns estudis musicals molt complets; fins i tot és professor d'història de música clàssica.

El desembre d'aquell mateix any 1975 es fa càrrec de la direcció de la Coral el mestre molletà Vicenç Corominas i Pi, persona molt entesa en la música i coneixedor del cant coral, amb uns estudis musicals molt complets, a l'ensem que sabia com havia de portar la Coral, ja que n'havia estat cantaire quan hi havia el mestre Suñé.

El mestre Corominas, dintre els seus estudis, tenia l'harmonia, base que el facultava per poder compondre, com també fer algun arranjament que ell cregués oportú, que és el que avui fa, compondre i harmonitzar. Fins avui ha posat música a diferents lletres que li han donat, i n'ha fet unes cançons molt boniques que tots hem cantat a gust i han agradat a tota persona que ens ha escoltat.

En arribar aquí, el president Sr. Isidre proposà a la Junta de fer un estendard nou, car el que teníem estava en molt mal estat a causa dels seus molts anys. La Junta va aprovar-ho amb la condició que havia de ser igual que el vell, sense canviar-hi res. Per mediació del Sr. Frederic Ros, es posaren en contacte amb la directora del convent de clausura de Nostra Sra. de Fàtima de Tàrrega, per tal que en fessin elles la restauració.

Van fer una còpia exacta del que ja teníem.

La Mare Superiora d'aquest convent és de Mollet, de la família Ros.

Quan el van anar a buscar, el dia 26 d'octubre de l'any 1976, el molletà i soci de la nostra Coral, Sr. Josep Picó, va fer una maqueta de guix del campanar de Mollet, d'un metre i mig d'alçada, que va regalar a la Mare Superiora com a record del poble de Mollet. No cal dir que va agrair-ho molt. En acabar, la Coral va cantar unes cançons que plagueren molt a tota la comunitat. El Sr. Ros en féu la cloenda amb unes paraules de comiat.

En aquesta anada a Tàrrega, el president Sr. Butjosa proposà al Sr. Frederic Ros de ser ell el nostre presentador oficial sempre que haguéssim de donar un concert. El Sr. Ros, per l'amistat que tenia amb molts de

nosaltres i l'estima que sentia per la Coral, acceptà; així és que, anem on anem a cantar, ell és el nostre presentador.

En arribar l'any 1978 van fer un homenatge al nostre bon amic Sr. Joan Ambrós i Lloreda en una visita que va fer a Mollet, ja que d'ençà l'any 1939 és resident francès.

El Sr. Ambrós, fins arribar a la conflagració civil l'any 1936, havia estat corista i secretari de la nostra coral El Clavell.

Al Sr. Emili Codina i al mestre Antoni Suñé els unia una gran amistat i des de sempre s'han escrit cartes.

El mestre Suñé alguna vegada havia demanat al Sr. Ambrós que li enviés alguna lletra per musicar-la ell; i com que era persona que sabia escriure, va enviar lletres que algunes d'elles són avui cançons que la Coral ha cantat; musicades primer pel mestre Suñé i després pel mestre Vicenç Corominas, han estat aquestes sardanes: *Les parets de Sant Miquel*, *Els pine-tors*, *La Cisa* i l'himne *Himne a Mollet*.

D'aquest himne, el Sr. Coromines ens en va fer uns quants exemplars i en van lliurar un a Ràdio Mollet, com també un a l'Ajuntament de Mollet, els quals, tant l'un com l'altre, ja els han posat alguna vegada.

A causa de tots aquest fets es pensà de fer-li l'homenatge al Sr. Ambrós.

No cal dir amb quina emoció i entusiasme ell va acollir aquesta prova d'amistat, vinguda d'una entitat en la qual ell, al llarg dels anys, havia pensat amb enyorança.

En aquest acte, va ser-hi present el mestre Antoni Suñé, que va caure de la poca salut que tenia. La Coral, la portava el mestre Vicenç Corominas.

L'homenatge va ésser molt bonic, amb una gran assistència de gent i un doll d'emotivitat.

Poc abans de fer aquest homenatge, ja eren moltes les corals que anaven uniformades; llavors no cantaven sols per Pasqua, sinó que donaven diferents concerts en llocs determinats que, amb antelació, els ho havien demanat, preferentment en llocs tancats; nosaltres no érem l'excepció i vam pensar de posar-nos uniforme.

Les dones es posarien faldilla blau marí, brusa blanca i sabates negres.

Els homes pantalons blau marí, camisa blanca amb un clavell vermell brodat damunt el pit, corbatí blau amb les quatre barres catalanes a cada ala, com també un cinturó amb les quatre barres; al damunt l'espatlla, la

La fotografia mostra quatre veterans de la lleva del 1938. D'esquerra a dreta els Srs. Emili Codina, Jacint Garriga, Joan Vilardebó i Manuel Cano; aquest últim havia estat president de la nostra Coral, mes avui, per la seva feina (que el fa córrer per tot Espanya), no pot estar a la Coral. Aquesta fotografia es va fer en el restaurant Beumala el dia de l'homenatge al nostre amic Sr. Joan Ambrós.

barretina vermella. Més endavant, a l'entrar l'hivern, homes i dones ens posàrem un jersei granat. Un uniforme que a molts no els agradava, però es va haver d'acceptar l'opinió de la majoria.

En temps d'estiu anàvem sense jersei.

Ara vull contar-vos un fet que forçosament ha de passar a la història, ja que vam trencar uns costums molt arrelats en el nostre poble, per posar-n'hi uns altres, als quals, a poc a poc, ens hem anat adaptant. I no penseu que sols ens hi hem trobat nosaltres, no! En altres llocs s'hi havien trobat abans, i en altres s'hi han trobat després! Un fet que al trobar-nos-hi ens va afectar en gran manera: és aquest.

Ben segur que moltes persones s'estranyaren per què ara no es canten les Caramelles, una cosa típica de sempre, el símbol de la Pasqua de Resurrecció! Com ja sabem, el dissabte de Pasqua, a la plaça de l'Ajuntament, nosaltres cantàvem les millors cançons del nostre repertori i, al final, el *pout-purri*, que feia les delícies de la gent del poble. En acabar, s'anava a cantar a la Rectoria, on el Sr. Rector ja ens esperava —sempre cantant a fora el carrer—, i tot seguit, fins a la matinada, s'anava a diferents domicilis, els habitants dels quals ens havien demanat amb antelació que hi anéssim a cantar dissabte. Bé, llavors venia diumenge, en què sortíem a les 10 del matí, en el qual nosaltres donàvem un relleu al poble, adornant-lo amb les nostres barretines vermelles, cantant ací i allà; els cantaires llavors no portàvem «uniforme»; ens posàvem el vestit dels diumenges, amb la barretina al cap semblant talment un camp de blat ple de roselles (com si voleu dir-ne badabadocs), tots vermells amb el seu pètal obert. Les nostres cantades s'aixecaven per l'espai en so de glòria, donant la benvinguda a la festa, que festejàvem de tot cor.

Ara, a l'escriure això, malgrat el temps passat, encara en sento nostàlgia, d'aquella diada. Però... no tothom pensava igual que nosaltres, per més bonic que ens pogués semblar.

En arribar els anys 1978-79-80 vam tenir algunes dificultats.

El nostre poble de Mollet ja no era aquell poble d'antany de 8.000 habitants; ara el poble estava sadollat d'immigració; aquell poble, on tots ens coneixíem i formàvem una sola família, s'havia convertit en una ciutat de 35.000 habitants.

La gran majoria d'aquestes persones no coneixen els nostres costums

i les nostres tradicions, sols venien aquí per guanyar-s'hi la vida. La gran majoria d'elles, amb bon seny, s'hi adheriren amb el temps; si més no, les respectaven amb més o menys alegria i complaença. Naturalment, no totes pensaven igual; els que no van voler, o no van saber adaptar-se, ens amargarien la vida. Com us he dit, va començar l'any 1978. Nosaltres ja teníem la coral mixta i ens vam topar amb bromes de mal gust i poca atenció per la coral; movien aldarulls pel sol fet de molestar, com paraules grolleres, accelerades de moto, posar-se a cantar ells en so de burla i altres bretolades.

Prou van fer denúncies i, si més no, al principi, van tenir un xic de vigilància, mes tan bon punt podien hi tornaven (ben segur que si haguéssim cantat flamenco, allò no hauria passat).

Fins que s'arribà a l'extrem, l'any 1980, quan estàvem fent el concert davant la casa del Sr. Emili Codina, amb tota la família escoltant-nos, que el Sr. Bruno Borràs va encarar-se amb uns brètols dels «no adaptats» i faltà poc que no arribessin a les mans; els van haver de separar perquè la discussió no degenerés amb baralla.

A causa d'aquests reiterats menyspreus vers els nostres costums i volent evitar que poguessin portar-nos a una encesa de sang, a part que el soroll de cotxes i motos ens destorbava d'allò més, el cantaire Camil Segalés i jo mateix vam ser els primers de fer campanya per no cantar al carrer.

Potser alguna persona pensi que vam obrar amb covardia, que no havíem de deixar-nos acoquinar d'aquella manera, estant com estàvem a casa nostra, però per posar fre a aquells brètols, ja havíem d'emprar la violència i ens posàvem al seu nivell, cosa que no convenia pas al bé de la Coral. Tots els cantaires, la Junta directiva i el mestre, més que ningú, hi estigueren d'acord: l'any 1981 va ser el primer any que no es va cantar al carrer. Vam donar un concert el diumenge de Pasqua a les 6 de la tarda a la sala Fiveller.

Abans, però, vam avisar les cases on anàvem a cantar que no hi aniríem i el perquè. Arreu ens ho aprovaren.

El primer any que no vam cantar al carrer per Pasqua i a continuació els que han vingut després (en què hem donat el concert a la sala Fiveller) sempre hem tingut ple de gom a gom, cosa que prova que els nostres cants eren i són estimats pel poble.

També haig de dir-vos que amb la col·laboració de l'Ajuntament, la

coral Sant Vicenç de Mollet (coral de l'església) i nosaltres, la coral El Clavell, hem organitzat unes jornades de cant coral durant les festes nadalenques, els mesos de desembre i gener; tenim també corals de fora, fins i tot estrangeres, amb les quals es confecciona el programa i cada setmana canta una coral diferent.

Aquests concerts es fan a l'església, i les persones que els agrada el cant coral ja els esperen per poder-los escoltar. I penseu que dóna gust el silenci i l'atenció que hi posen!

Us he explicat això perquè és un fet que ha de passar a la història de la Coral i també perquè hi ha moltes persones que no ho saben i ens pregunten: «Que no canteu al carrer, ara?» Com és natural, se'ls ha de donar una explicació.

Si cantem alguna vegada al carrer és en una inauguració, quan l'Ajuntament ens ho demana i no ens hi podem negar, ja que nosaltres som la coral del poble i això comporta una responsabilitat; mes disposant d'una vigilància, que allunya els mal intencionats.

VIII

El febrer de l'any 1982 deixa la presidència el Sr. Isidre Butjosa i passa a exercir el càrrec el cantaire Sr. Jacint Garriga i Miquel.

L'entrada del Sr. Garriga també comportà unes millores per a la Coral. En primer lloc, al final de l'any 1982, en una festa que es va organitzar per al soci protector, es va muntar un espectacle (tot ell amb persones de la Coral) de cant, poesia, ball, humor i cant coral.

No podeu imaginar-vos l'èxit que tingué!

El resultat d'aquesta festa va ser que el Sr. Garriga s'adonà que a la Coral teníem gent de molta vàlua i això li féu pensar que es podia crear un grup de teatre. Tant és així que ho exposà a la Junta, cosa que fou acceptada de bon grat, pensant que podia ser novetat positiva per a la Coral; el temps ens ha demostrat que no anàvem equivocats.

Per muntar aquest quadre escènic —o grup de teatre—, teníem necessitat d'un director escènic. El president, Sr. Garriga, en parlà amb el seu amic, el Sr. Pere Garcia Campos, persona molt vinculada al món del teatre de tota la vida i li proposà de ser director d'aquell d'aquell grup que pensàvem organitzar.

El Sr. Garcia, com a bon amant del teatre, ho acceptà, i avui són moltes les actuacions que fan ací i allà, puix que han representat obres a Mollet, la Garriga, Santa Maria de Palautordera, Alcanar, Mont-roig, Sant Vicenç de Castellet, Sant Fost i d'altres.

L'any 1982 va ser inaugurat a Mollet el parc de Sant Jordi, més conegut a Mollet pel «parc del cementiri», perquè està emplaçat al seu entorn.

Moment en què el president Sr. Jacint Garriga dóna la benvinguda a tothom i dóna inici a la festa organitzada per al soci protector.

Aquesta zona fins fa poc era desèrtica i arribava a l'extrem de fer basarda de passar-hi; ara, entre el parc i els blocs de pisos que s'han construït al seu voltant, ha canviat com de la nit al dia; han fet fora aquella fredor feréstega que s'hi respirava. Ara sembla talment que el cementiri rebi part de la vida i l'alegria de fora.

Grup del quadre escènic de teatre de la Societat Coral El Clavell sota la direcció del Sr. Pere Garcia Campos

Aquell dia s'inaugurà el parc; totes les autoritats locals hi eren presents, com també el molt Honorable President de la Generalitat de Catalunya, Sr. Jordi Pujol i Soley. La coral El Clavell també hi fou invitada per enaltir i donar lluïment a la festa.

La Coral va fer un petit concert on no podia faltar-hi al començar *El cant de la Senyera* i com a cloenda l'himne català *Els Segadors* cantat també per l'Honorable President, les autoritats locals i el públic assistent en general.

Va ser magnífic!

Cal esmentar també que l'any 1960 l'Alcalde del moment féu enderrocar la font de la plaça de l'Ajuntament; una font que el poble estimava com si fos un monument històric, mes llavors era un temps de dictadura i no es podia aixecar la veu.

Per això, malgrat la poca gràcia que ens feia que la traguessin, vam haver d'acceptar-ho mentre que al seu lloc hi posaren un sortidor d'aigua no gaire vistós, que la gran majoria dels dies no en treia ni gota i des del principi fou poc agradós per a la majoria del poble.

Mes a finals de l'any 1982, vint-i-dos anys després i en plena democràcia, es va començar a remoure, portat per l'Associació de Veïns de la zona Centre de Mollet, per tornar a posar la font on era, ja que a l'enderrocar-la, la van deixar en un racó de l'escorxador municipal.

Amb el suport de l'Ajuntament, que llavors comandava l'alcaldesa Sra. Carme Coll i Truyols, que volia fer unes reformes al terra de la plaça Prat de la Riba, va arribar el moment de retornar la font al seu lloc d'origen, amb la complaença del poble en general.

Es va fer la festa d'inauguració el dia 10 d'abril de l'any 1983 i la nosta coral El Clavell fou escollida per aquesta ocasió.

Vam donar un magnífic concert al bell mig de la plaça, plena de persones per escoltar-nos.

Aquell mateix any 1983, vam pensar de canviar l'uniforme; amb el vist-i-plau de la Junta i tota la Coral, es canvià.

Les dones, la faldilla curta, a més d'una de llarga fins als peus per als concerts de més luxe, la brusa blanca i sabates negres. Els homes, pantalons i americana blau marí, camisa blanca, corbata (un blau cel un xic fort), i sabates negres.

Penseu que aquest uniforme s'ha portat sempre molt a gust. A l'estiu, si fa calor i el concert no és de molt compromís, els homes anem a «cos de camisa» i sense corbata.

Tots estigueren contents d'haver canviat l'uniforme.

També hem d'esmentar que el dia 21 d'octubre de l'any 1984, la coral El Clavell va ésser requerida per l'Associació Promemòrica per als Immolats per la Llibertat de Catalunya, per fer la inauguració del Fossar de la Pedrera a la muntanya de Montjuïc de Barcelona.

Any 1983: dia de l'estrena del nou uniforme; moments abans de donar començament al concert que oferiríem al poble de Mollet, en el marc incomparable de l'església Parroquial de Sant Vicenç de Mollet. Al bell mig, entre els cantaires, el nostre mestre director, Sr. Vicenç Corominas i Pi.

Estigueren presents a l'acte, l'Ajuntament de Barcelona i personalitats de la Generalitat de Catalunya.

Vam fer un concert molt emotiu: la nostra coral guardà un bon record d'aquest dia.

Com que el piano que teníem era molt vell i tenia necessitat d'una bona reparació, el vam fer mirar per un tècnic, que ens va dir que per quedar bé costaria molts diners, ja que calia canviar tot l'instrumental de dins.

Vam pensar que valia més comprar-ne un de nou, almenys d'aquesta manera quedariem tranquils, però allò havia de costar-nos diners que no teníem; per aquest motiu, el president Sr. Jacint Garriga va sol·licitar de

la Generalitat de Catalunya un ajut econòmic, de l'Ajuntament de Mollet també, i de la Caixa de Pensions La Caixa; a la Sra. Margarida Rabasa, se li cursà també la petició. Al saber tots ells el destí que volíem donar a aquells diners, tots van dir que sí.

Les subvencions que van rebre són aquestes:

Generalitat de Catalunya	80.000,— ptes.
Ajuntament de Mollet	75.000,— ptes.
Caixa de Pensions «La Caixa»	15.000,— ptes.
Sra. Margarida Rabasa	10.000,— ptes.
Venda del Piano vell	20.000,— ptes.
Coral El Clavell	130.000,— ptes.
TOTAL: 330.000,— ptes.	

En vam fer l'estrena el dia 3 de novembre de l'any 1985, amb una gran festa a la sala Fiveller. Van assistir-hi les autoritats locals encapçalades per l'alcaldeessa Sra. Carme Coll, com també el Sr. rector mossèn Joan Galtés. Tots els socis de la societat coral van ser-hi convidats.

Per a l'estrena d'aquest piano, vam tenir entre nosaltres compositors de gran prestigi, com són el nostre mestre Sr. Vicenç Corominas, el mestre compositor local Sr. Àngel Catafau i el mestre local de gran prestigi internacional Sr. Josep Solà.

La festa va anar d'aquesta manera: en primer lloc, el presentador Sr. Frederic Ros anava assabentant el públic de la persona que actuava.

El primer en sortir fou el cantaire de 10 anys David Puigdomenèch, que interpretà al piano una cançó.

Tot seguit la cantaire de la nostra Coral, Sra. Mar-i-cel Andújar, interpretà dues peces clàssiques.

A continuació, el poeta molletà Sr. Joan Aliguer va llegir un escrit on feia molt boniques lloances de la Coral. Després tocà el torn al nostre mestre i director Sr. Vicenç Corominas, que va acompanyar al piano —en la seva intervenció— els cantaires Marià Pareras, Francesc Andújar i Manel Rey, cada un dels quals va cantar dues cançons.

Any 1983: el dia 3 de novembre d'aquest any, a la sala Fiveller es féu l'estrena del nou piano. A la fotografia podem veure el cantaire de 10 anys David Puigdomènech interpretant una peça del conegut mestre Ribó, La Calma de la Mas. Aquest va ser el moment de donar inici a la festa per la qual passarien mestres directors locals de gran prestigi.

Lavors sortí el Sr. Joan Solé, historiador de Mollet, que també va llegir un escrit, en què enaltia en gran manera la nostra Coral.

En acabar, actuà el mestre i compositor local Sr. Àngel Catafau amb un repertori musical variat i bonic: la seva actuació fou molt aplaudida; també ens digué que el piano era magnífic.

Finalment, el compositor i pianista Sr. Josep Solà ens delectà amb la seva música, que agradà molt; els aplaudiments bé prou que ho demostraven.

Com a cloenda, el president Sr. Jacint Garriga va sortir per donar les gràcies a tothom per la seva assistència.

I també a tots els que havien ajudat en la compra del piano, a l'ens sems que agraiïa en gran manera la participació de tots els que havien intervingut en la festa.

L'alcaldeessa Sra. Carme Coll també va dir unes paraules de lloança, que la Coral sempre havia d'anar endavant, ja que d'aquesta manera honorava el poble.

Al final d'aquests parlaments, la Coral oferí un concert sota el guiatge del mestre Sr. Vicenç Corominas, que el públic acomiadaria amb un sorollós aplaudiment. Hem de fer constar que el mestre Sr. Antoni Suñé no va poder ser present a l'acte a causa de la seva salut.

La casa Establiment Codina, propietat del Sr. Emili Codina, i, en concret, els seus fills Jaume i Joan, és present en tots els actes que nosaltres realitzem filmant en vídeo tot l'espectacle, tant hi fa que sigui concert, teatre, que espectacle dels que hem fet al llarg d'aquests anys: ells els tenen tots enregistrats. Avui té un bon arxiu de la nostra Coral.

Nosaltres també tenim algunes cassettes que ells ens han gravat d'alguns dels concerts de més prestigi que hem donat i que han repartit per tota la Coral.

Una cosa molt important i digne de destacar és que en aquesta festa, al vestíbul de la sala Fiveller —on feien l'estrena del piano—, vam exposar quatre plafons grans de fotografies velles i noves de cinquanta anys de la vida de la nostra Coral, dels anys 1935 al 1985, uns magnífics plafons que van ésser l'admiració de tots els presents.

Aquests plafons van ser confeccionats pel Sr. Pere Garcia, director del quadre del nostre grup de teatre, persona molt enginyosa per a aquests afers.

Se li van procurar tota classe de fotografies d'antany i modernes. El resultat, el podeu veure ara els plafons que adornen les parts del despatx del nostre estatge social de Can Gomà.

IX

Pel febrer de l'any 1986 es van celebrar eleccions per la renovació dels membres de Junta que ja havien complert el temps reglamentari, inclòs el President. La general demanà que la Junta renovés els càrrecs per quatre anys més, però el president Sr. Garriga va dir que, agraint molt la confiança que demostraven tenir-li, no ho podia acceptar per raons personals.

Per aquesta presidència, el 15 de febrer de l'any 1986 resultà designat el cantaire Sr. Manel Rey i Gonzàlez, el qual va acceptar.

El Sr. Rey anà seguint la trajectòria que portava la Coral.

A causa de l'agermanament que havia de fer l'Ajuntament de Mollet amb la població italiana de Rívoli el dia 28 de febrer de l'any 1987 i amb les negociacions que amb antelació ja havien fet els dos estaments (fer intercanvis esportius i culturals), el dissabte dia 21 de febrer van tenir convidada a Mollet la coral Alpino de Rívoli.

Aquesta coral s'allotjà repartint-se per les cases dels cantaires de la nostra coral El Clavell (per cert, que ens enduguérem una impressió molt bona del seu comportament tan correcte).

El mateix dia a la nit, es va donar un concert coral al teatre de Can Gomà. Hi prenien part la coral Sant Vicenç de Mollet, la coral El Clavell i la coral Alpino de Rívoli.

Tant la coral Sant Vicenç, com El Clavell vam cantar quatre cançons cadascuna i la coral Alpino de Rívoli va donar un concert sencer.

El diumenge, la coral Alpino, dintre d'unes festes que s'organitzaren al Casal Cultural, va oferir un altre concert.

Una companyia que venia amb la coral també va representar una obra de teatre a Can Gomà, tota a base de mímica.

El mateix diumenge tingué lloc un dinar de germanor organitzat per l'Ajuntament de Mollet, on hi hagué intercanvis de regals i parlaments.

A les 12 de la nit marxaven camí de Rívoli.

El dissabte 28 de febrer de 1987, a les 10 del matí, al Saló de Plens de l'Ajuntament de Mollet, els representants que vingueren de Rívoli al nostre Ajuntament procediren a la signatura de l'agermanament.

Abans, l'Ajuntament de Mollet ja ho havia fet a Rívoli.

Corresponent als intercanvis culturals, els dies 9, 10, 11 i 12 d'octubre del mateix any 1987, la nostra Coral visità Itàlia. Ens rebé l'Ajuntament, on ens donaren la benvinguda.

Ens allotjàrem a casa dels cantaires, que ja nosaltres havíem tingut a casa nostra. A la tarda vam fer unes visites a Rívoli molt positives.

A les 10 de la nit, a l'església de Sant Martino, es donà un concert coral per la coral Alpino de Rívoli, la qual havia convidat també la coral mixta El Castello de Rívoli, i nosaltres, El Clavell.

En acabar el concert, com a cloenda, els cantàrem la cançó italiana *Signore de la Cime* amb la gent dempeus aplaudint. Apoteòsic!

Lavors van ser ells qui ens compregueren cantant-nos l'himne català *Els Segadors*. Ja podeu comptar l'aldarull d'aplaudiments que s'armà.

Després, nosaltres vam desplegar una bandera enllaçada, de Catalunya i Itàlia, en senyal d'agermanament; aquesta bandera va ser signada per tots, invertint les nacionalitats.

Aquesta senyera està posada en lloc preferent en l'estatge social de la coral Alpino a Rívoli.

El diumenge vam donar un concert coral a l'Ajuntament, i a la nit l'Ajuntament ens obsequià amb un sopar, en un poble apartat de Rívoli uns vint-i-cinc quilòmetres, a Avigliana, indret turístic envoltat per dos llacs, que és una autèntica meravella.

Després de sopar, a les postres, nosaltres els obsequiàrem amb carquinyolis de Caldes de Montbui i vi bo begut amb porró; els va agradar moltíssim ja que ells no ho coneixen.

El dilluns dia 12 a les 8 del matí vam emprendre el camí de retorn a Mollet.

X

En arribar l'any 1988, any del nostre 75è. aniversari, vam pensar que havíem de festejar aquest faust esdeveniment; tant és així que, amb el vist-i-plau de tota la Coral, vam començar els preparatius. S'acordà fer aquesta celebració els dies 13, 14 i 15 de maig de 1988.

Com és natural, vam haver de buscar la manera de subvencionar aquesta festa, ja que nosaltres no teníem els diners suficients.

En primer lloc, vam fer els programes, en els anuncis dels quals ja ens deixarem una quantitat de pessetes; després comptàrem amb l'ajut de la Generalitat de Catalunya, la Diputació de Barcelona, l'Ajuntament de Mollet i, tal com hem dit, anunciants i particulars ens ajudaren tots de bon grat.

El dia 13 de maig vam encetar la festa amb una missa per a tots els difunts de la Coral al llarg d'aquests 75 anys.

Va ser una missa molt emotiva, plena de sentiment i recordança per tots aquells que ens havien deixat. El Sr. Rector, mossèn Jesús Sanz, va fer una prèdica meravellosa.

El dia 14 el quadre escènic de la coral El Clavell, dirigida pel seu director, Sr. Pere Garcia, va posar en escena l'obra còmica original d'Assumpta González, *Tots en tenim una!* La particularitat d'aquest dia va ser que, moments abans de començar el teatre, se'ns presentà l'Honorable President de la Generalitat de Catalunya, Sr. Jordi Pujol i Soley, al qual havíem convidat per al diumenge dia 15, però que, a causa dels seus molts afers va haver de declinar la invitació (més estant com estàvem en període d'eleccions). Ens digué, però, que el dissabte tenia un moment lliure i venia per felicitar-nos el 75è. aniversari.

Moment de fer ofrena d'una corona de llorer a l'insigne mestre Josep Anselm Clavé. D'esquerra a dreta: Sr. Manel Rey, president de la coral El Clavell; Sr. Ignasi Vilajoana, representant de la Federació de Cors de Clavé i el Sr. Ramon Subirà, sots-president de la Coral.

Les seves paraules constataren que nosaltres féiem país, que féiem cultura, que no defallíssim mai, que sempre seguíssim aquell camí, que era el camí bo per a tots els catalans i per Catalunya.

A continuació es representà l'obra de teatre, amb gran èxit.

El diumenge dia 15 va haver-hi concentració d'estendards en el nostre estatge social de Can Gomà. Tambè hi vingué el Sr. Jordi Labòria en representació de la Diputació de Barcelona, i el Sr. Ignasi Vilajuana en representació de la Federació de Cors de Clavé.

Després, tots plegats, estendards, trompetes, *majorettes* de Mollet, la banda de música La Bonanova de Barcelona, les quatre corals senceres que havien de donar el concert, ens encaminàrem en cercavila, fins a l'Ajuntament, on ens esperaven les autoritats locals. Vam cantar tres cançons i en acabar, ens dirigírem al monument del mestre Josep Anselm Clavé, on el Sr. Vilajuana, representant de la Federació, el nostre president Sr. Manel Rey, i el sots-president Sr. Ramon Subirà van fer l'ofrena d'una corona de llorer a l'insigne mestre Clavé.

Es van cantar unes cançons i com a cloenda i de conjunt es cantà l'himne claverià.

Tot seguit ens encaminàrem al nostre estatge social, al teatre de Can Gomà, on es va fer el concert coral.

Intervingueren les corals La Violeta de Centelles, l'Estrella Daurada de Sabadell, la Coral Sant Vicenç de Mollet, i nosaltres, El Clavell de Mollet. Vam cantar tres cançons cada coral i resultà un concert magnífic, digne de lloança.

En acabar, hi va haver repartiment de medalles per a totes les entitats locals que ens havien acompanyat, seguit d'un aperitiu de germanor per a tots els assistents.

A la tarda, el dinar de germanor amb tota la coral i els convidats. La presidència estava d'aquesta manera:

Sr. Jordi Labòria, de la Diputació de Barcelona, acompanyat de la seva muller; l'alcalde de Mollet, Sra. Montserrat Tura i Camafreita, acompanyada del regidor Sr. Josep Torrecillas. El Sr. Ignasi Vilajoana, representant de la Federació de Cors de Clavé, acompanyat de la seva esposa. El nostre mestre director Sr. Vicenç Corominas, acompanyat de la seva muller. El president de la Coral Sr. Manel Rey, acompanyat de la seva esposa.

La coral El Clavell davant del monument alçat a l'insigne Josep Anselm Clavé, el dia del 75è. aniversari de la fundació de la coral El Clavell. Al bell mig, entre els cantaires, la nostra alcalde de Mollet, Sra. Montserrat Tura i Camafreita.

I per últim, el president honorari de la nostra Coral, Sr. Josep Castells.

En acabar de dinar, es procedí al repartiment de plaques commemoratives de l'aniversari, un aniversari que quedarà en el record de tots.

En certa ocasió, una colla de persones de Mollet van anar a Ceret (Catalunya Nord) amb motiu d'assistir a un aplec de sardanes. En aquest aplec van tenir ocasió de conèixer el president de la coral La Barretina, de Prats de Molló; entre altres coses vam parlar de fer intercanvis de corals.

Tant és així que, després de les oportunes gestions d'ambdues parts, el dia 12 de juny de 1988, dintre el 75è. aniversari de la nostra Coral,

tinguérem la visita de la coral La Barretina de Prats de Molló, del Vallespir, Catalunya Nord (França).

D'arribada al nostre estatge social de Can Gomà, els rebérem plens d'eufòria: els acompanyàrem a visitar les coses més interessants del nostre poble, malgrat que d'interessant no en tenim gaires: volíem visitar el museu Abelló, cosa digne d'admirar, mes aquell dia estava tancat. Visitàrem la població.

A l'acabar les visites, els portàrem a dinar al restaurant Beumala, on ens tractaren molt bé; els de Prats en quedaren encantats.

A les 6 de la tarda anàvem al teatre de Can Gomà, on la coral La Barretina ens delectà amb un concert agradable i exquisit. Vam passar un dia esplèndid.

S'acordà que, si no sorgia cap entrebanc, el dia 25 de setembre els tornàriem la visita a Prats de Molló.

Tal com estava previst, el 25 de setembre d'aquell mateix any 1988 vam a anar a Prats de Molló.

Ens van rebre molt bé: ens ensenyaren el poble, preferentment el nucli antic, que, per cert, és una cosa digna de veure per la seva antiguitat, aixecat a la falda del massís del Canigó, reclòs dintre un cercle de muralles que als seus avantpassats els serviria per defensar-se de l'atac de l'enemic.

Ja fora la muralla, hi ha el castell de Farella, propietat dels de la Trinxera, on s'entrava per un passadís subterrani que no tenia llum, amb un desnivell per pujar-hi molt pronunciat i costós: alguns s'atreviren a visitar-lo, tot i que per il·luminar el camí van haver d'agafar llanternes.

Després ens acompanyaren a dinar a un bonic restaurant de Prats de Molló, on també ens féu costat l'alcalde del poble.

A les 5 de la tarda vam donar un concert coral a l'església parroquial, la qual té una bona acústica.

L'església s'emplenà de gom a gom; entre les moltes cançons que vam cantar hi havia *Muntanyes del Canigó* com també *Evocació al Pirineu*; són cançons que fan al·lusió a l'excel·lència de la seva terra.

Un concert magnífic que quedarà en el seu record com també en el nostre.

A causa d'algunes gestions que havien fet membres de la Coral amb

la col·laboració de la delegada del Benestar Social de la Generalitat, Sra. Alícia Montes, a l'oficina de Mollet, la nostra Societat Coral va ésser requerida per donar un concert al saló Sant Jordi de la Generalitat.

Com és molt natural, donar un concert d'aquesta magnitud en un marc com el saló Sant Jordi emplenava les nostres aspiracions. Vam acceptar-ho molt complaguts.

Aquest concert es donà el dia 30 de setembre de l'any 1988 a les 8 del vespre.

Volem deixar palès que el concert va ésser un èxit rotund! Es van cantar sols cançons catalanes.

Un fet molt curiós és que allà no es repeteix cap cançó, mes en cantar nosaltres un *pout-purri* que tenim arranjat pel nostre mestre Sr. Vicenç Corominas, que és un recull de cançons catalanes totes elles de gran prestigi i vàlua, de diferents mestres, el repic de mans dels oients allà congregats va ésser tan persistent, fins i tot dels mateixos representants de la Generalitat, que el conseller Sr. Antoni Comas, que era qui representava la Generalitat, donà l'ordre que es repetís.

En aquest concert havia de ser-hi present el Molt Honorable President Sr. Jordi Pujol; mes va donar la coincidència que aquell dia se li casava una filla i no va poder assistir-hi.

El conseller Sr. Comas lliurà una placa de la Generalitat a la Coral, a l'ensem que elogiava en gran manera la nostra actuació, dient que no seria l'última vegada de demanar-nos-ho, puix que els havia agradat en extrem.

També felicità el mestre Corominas pel seu mestratge tan perfecte.

Aquest esdeveniment, per nosaltres molt lloable i honrós, forçosament havia de quedar a la història de la coral El Clavell; és per aquest motiu que en fem esment.

El dia 26 de novembre, la Coral, dintre les festes del 75è. aniversari, va organitzar una excursió per a tots els coristes.

Vam decidir al matí d'anar a Montserrat a visitar la Moreneta, patrona de tots els catalans. A continuació ens vam traslladar a Calaf per dinar a la sala de festes Bogart.

Quan vam anar a fer el contracte, al saber que nosaltres érem una coral i que festejàvem el 75è. aniversari, el director i propietari de la sala

Bogart ens digué que ells també festejaven el 4t. aniversari i ens proposà si voldríem encetar l'espectacle amb unes cançons nostres.

A nosaltres ens va fer gràcia poder cantar davant un auditori de 600 persones que hi devia haver allà.

Tant és així, que vam acceptar-ho de seguida.

El dia de l'excursió, després de dinar i fer una hora de ball, va arribar el moment de l'espectacle.

La primera cançó que vam interpretar va suscitar una gran expectació. Nosaltres estàvem al primer pis, on des d'una escala descoberta es baixava fins a la pista d'actuació.

S'apagaren els llums, vam baixar per l'escala i cadascun de nosaltres portava una espelma encesa; tots anàvem uniformats. Quan vam ésser a baix, ens col·locàrem a l'escalinata i sota la direcció del mestre Corominas vam cantar aquella nadala tan bonica alemanya *Santa Nit*. És una cançó que hem cantat bastant i la cantem de gust. La vam brodar, els aplaudiments prou ho digueren.

Lavors el nostre presentador, Sr. Frederic Ros, va fer la presentació de la coral El Clavell.

A continuació vam cantar *Vinyes verdes*, poema de Josep M. de Sagarra, del qual el cantant Lluís Llach en fa una creació.

Al cantar-la nosaltres, la nostra solista Anna Ruiz es va poder lluir amb tots els mereixements. Després també vam cantar una espiritual negra anglesa i, com a cloenda, el nostre *pout-purri*: aquell recull de cançons harmonitzat pel nostre mestre Vicens Corominas, un recull d'aquells que tant agraden d'escoltar. Ens emportàvem un sorollós aplaudiment.

Dintre les festes nadalenques, el dia 8 de gener de l'any 1989 vam fer un concert coral a l'església parroquial de Sant Vicenç, de Mollet, on hi hagué un bon esdeveniment: totes les senyores i senyoretes de la nostra coral estrenaren una brusa molt bonica que amplià el seu uniforme.

La nostra Coral

XI

Ara, abans de cloure aquestes memòries, voldria fer uns comentaris del que havia estat antigament la Coral i el que és avui en aquesta etapa moderna.

D'antany en guardem un grat record.

Posaré un exemple en mi mateix, que porto una antiguitat relativa dins la Coral. Vaig entrar a aquesta societat l'any 1950; fins llavors mai m'havien dit si volia entrar-hi, ni a mi m'havia interessat; mes arribà un moment que per l'amistat que m'unia amb alguns membres d'aquesta Coral i el fet que, a mi, la música i el cant sempre m'havien agradat, vaig entrar-hi per provar si m'hi trobaria a gust. Avui encara hi sóc. Els assaigs durant l'hivern, amb la germanor que hi havia entre tots, feien que t'hi sentissis bé.

En arribar el dissabte de Pasqua de Resurrecció, fer la cantada a la plaça de l'Ajuntament amb totes les autoritats presents, més les cantades que venien durant el transcurs de la nit, feia que gaudissis d'un benestar interior, que es convertia en una gran satisfacció.

El diumenge de Pasqua, el primer que havies de fer era entrar a la farmàcia i comprar pastilles per tal de treure la raspera que tenies al coll, que s'havia agafat el dia abans cantant al carrer amb la fresca de la nit.

Mes quan havies cantat una cançó allò ja havia passat. L'alegria d'anar d'una casa a l'altra, on tothom et rebia amb cordialitat, la satisfacció de tots els seguidors de la Coral, que es reflectia en les seves cares, el plaer que sentien de poder estar al nostre entorn per escoltar-nos, són aquestes les coses que deixen una coïssor d'enyorança.

El dilluns al matí, sortíem per les rodalies de Mollet, per aquelles masies pairals de Can Borrell, Can Beira, Can Ros, Can Flaqué, Can Mollet, Can Ciurans, etc., on tots ja esperaven per obsequiar-nos en acabar amb galetes i vi bo, d'aquell de la bóta del racó.

Era una festa tradicional i bonica que està arrelada dintre nostre i que ens ha deixat un record que ja mai ningú ens podrà prendre. Després, a l'arribar Pasqua Granada sortíem amb tots els estris, forquilles, culleres, ganivets, ossets, etc., fent barrila pel carrer al mateix passar, a l'anar al camp per menjar-nos el be, i si més no, com es feia últimament, en un viatge de dos dies, allà on s'hagués escollit.

Ja llavors s'havia acabat la Coral fins que arribava de nou el mes de novembre.

Ara l'activitat de la Coral és molt diferent d'antany; assagem deu mesos a l'any, des de principis de setembre fins a acabar el juny, que és quan ara fem una excursió d'un dia per a esbarjo de la Coral i ja llavors iniciem les vacances, que duren els mesos de juliol i agost, sempre que no se'ns presenti un concert per a aquests dies (cosa que ja nosaltres procurem que no hi sigui).

Amb el pas del temps, la Coral ha hagut d'adaptar-se a les circumstàncies de l'època. Fem tots els concerts que es presenten, que són bastants, ja que tots procurem posar-hi el nostre gra de sorra, mitjançant una Junta que sap posar el valor de la Coral en el seu lloc. Aquesta és la manera que la Coral passi per un procés creixent, que permet escollir els llocs per a aquests concerts.

Dins d'aquest context podem considerar la nostra Coral com una mostra efectiva de la seva constant vitalitat, que cerca sempre noves iniciatives per situar-la bé, en el lloc que li pertany. Aquest desmesurat afany d'enaltir la Coral, de sentir la satisfacció d'haver fet una feina ben feta, és el que emplena aquell buit que abans dèiem que ens havia quedat al deixar de cantar caramelles.

Dintre d'aquestes activitats, mai oblidem la tradicional festa de Pasqua de Resurrecció; cada any és la diada assenyalada del concert coral perquè tot el poble en gaudeixi, on s'estrenen la majoria de les cançons noves que interpretem. També ja és tradició, de fa set anys, que l'Ajuntament, conjuntament amb la coral Sant Vicenç i nosaltres, El Clavell, organitzi

uns concerts amb corals de fora de Mollet, fin i tot estrangeres, durant les festes nadalenques de desembre a gener, on la coral Sant Vicenç i nosaltres, El Clavell, escollim el dia que més bé ens va per oferir el nostre concert.

Tant és així, que sols puc dir-vos com us deia al principi: que cada època té el seu encant.

RELACIÓ NOMINAL DE TAL COM EN AQUESTS MOMENTS TENIM LA CORAL EL CLAVELL

Marià Pareras (tenor)
Cèsar Borràs
Josep Vidal
Francesc Llistosella
Ramon Subirà
Genís Creus
Josep Pi
Josep M. Bastida
Francesc Vives

Santi Puigdomènec (baix)
David Puigdomènech
Andreu Garcia
Manel Rey
Salvador Gilart
Joan Pineda
Jacint Garriga

Carme Martínez (soprano)
Hortènsia Maynou
Carme Salinas
Carme Galí
Glòria Càmera
Anna Bartalot
Estrella Parella

Trinitat Pascual
Joaquim Guasch
Antònia Egea
Cristina Bartolomé
Montserrat Palau
Anna Ruiz
Anna Bastida

Carmen Izquierdo (contralt)
Susanna Vidal
Sílvia Bartolomé
Marta Pascual
Sònia Llorente
Sònia Martínez
Soledat Avellaneda
M. Rosa Galindo
Maria Amills

Anna Vidal (solistes)
Josep Vidal
Manel Rey
Marià Pareras

Vicenç Corominas i Pi
(mestre director)

Fins aquí arribem amb la nostra història: però no podem deixar de fer menció de totes aquelles persones que amb la seva dedicació i esforç, ajudats sempre pels altres membres de la Junta, han contribuït al desenvolupament i la vida de la Coral, puix que si no fos per persones com ells, que s'han sacrificat, que han sigut zelosos guardians de les nostres tradicions, no hauríem pogut fer mai res.

Des d'aquí volem ressaltar i agrair l'esforç d'aquestes persones. Tampoc podem oblidar, de cap manera, l'afany de dedicació i amor que han tingut per la nostra coral tots els mestres directors que hi han passat: tots ells han donat tot el seu saber per enaltir i donar glòria a la Coral. Per a tots ells, aquestes ratlles d'agraïment.

JUNTES DIRECTIVES (Presidents)

Sr. Jaume Molí i Lloreda
Sr. Joan Castells i Moretó
Sr. Manel Cano i Hernàndez
Sr. Rafel Bastida i Arnal
Sr. Tomàs Reyes i Lorente
Sr. Zacarías Egea
Sr. Isidre Butjosa i Prat
Sr. Jacint Garriga i Miquel
Sr. Manel Rey i González

MESTRES DIRECTORS

Sr. Vicenç Solà i Pujol
Sr. Ernest Berenguer i Pou
Sr. Antoni Suñé i Font
Sr. Pelegrí Bernial i Castells
Sr. Vicenç Corominas i Pi

També ens cal donar gràcies, per la seva col·laboració, a tots aquells homes que, amb la seva ploma, han donat relleu i glòria a la nostra coral, amb les cançons escrites per ells i musicades pels nostres mestres, amb un gran esperit de col·laboració sense esperar res a canvi.

Sr. Jaume Moly i Lloreda
Sr. Francesc Moly i Riqué
Sr. Joan Ambrós i Lloreda

Sr. Joan Solé i Tura
Sr. Joan Aliguer i Bagué
Sr. Pere Sentís i Molins

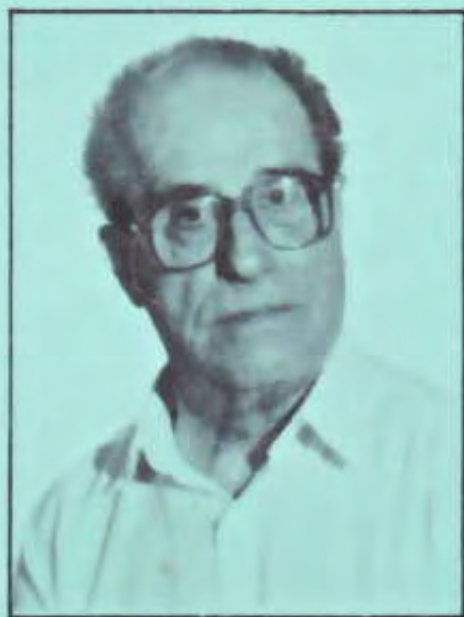
Volem donar gràcies a tot el poble de Mollet, pel suport que sempre ens heu donat i l'estima que ens heu tingut, ja que al llarg de tants i tants anys, heu deixat palès l'amor i l'entusiasme que sempre haveu sentit per nosaltres.

Esperem que en el futur podrem continuar rebent les proves d'afecte i adhesió que sempre hem rebut de part vostra.

Estimat poble de Mollet: una vegada més... gràcies!

Esperem que els que darrera nostre vindran prosseguiran aquest historial fent-ne la continuïtat.

Mollet del Vallès, desembre de 1988

Jacint Garriga i Miquel neix a Mollet, el dia 28 de setembre de 1917, fill d'una família modesta i treballadora.

Cursa els seus estudis primaris a l'escola pública de Mollet, als col·legis nous.

Acabat el període escolar, es col·loca a Cal Montaña, i, més tard, a la Cooperativa i a Can Bartalot, i novament a la Cooperativa, on l'atraparia el moment de tenir-se d'incorporar al front del Jarama. Per sortir d'ell, amb pocs trets i molta feina, ja que tenia al seu càrrec l'abastament d'un batalló.

[...]

Com diuen a la vella sarsuela, «también la gente del pueblo tiene su corazóncito». I al cor d'en Jacint Garriga hi hiava una innata afecció pel cant, i la música, i la literatura.

I el cant, i la música, a Mollet, era tant com dir Societat Coral El Clavell.

(Del Pròleg)

Ajuntament de
Mollet del Vallès